

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 07 Ekim 2025

Sayı: 14243

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

34914

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Türkiye Cumhuriyeti anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Sağlık Bakanlığına iletilmesi ve Sayın Bakan Kemal MEMİŞOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 06.10.2025

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Trans yağ veya trans yağ asitleri, endüstriyel veya doğal kaynaklardan elde edilen doymamış yağ asitleridir. Trans yağ, atardamarları tıkayarak kalp krizi ve ölüm riskini artırır. Dünya genelinde her yıl 278.000'den fazla ölüm, endüstriyel olarak üretilen trans yağ tüketimine bağlanmaktadır. Endüstriyel olarak üretilen trans yağ, margarin, bitkisel yağ, kızarmış yiyecekler ile kraker ve bisküvi gibi unlu mamullerde bulunabilir. Fırında pişirilen ve kızartılan sokak ve restoran yiyecekleri genellikle endüstriyel olarak üretilen trans yağ içerir. Endüstriyel olarak üretilen trans yağ, gıdanın tadını veya bulunabilirliğini değiştirmeden ortadan kaldırılabılır ve daha sağlıklı yağlarla değiştirilebilir.

Trans yağ asitleri, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından halk sağlığı açısından en riskli gıda bileşenlerinden biri olarak tanımlanmakta ve kalp-damar hastalıkları, obezite, tip 2 diyabet ve erken ölümlerle ilişkilendirilmektedir. DSÖ'nün yetişkinlere yönelik tavsiyesi, trans yağ tüketiminin toplam enerji alımının yüzde 1'inden daha az olması, yani 2000 kalorilik bir diyet için günde 2,2 gramdan az olmasıdır.

Sağlık Bakanlığı'nın 2024 verilerine göre Türkiye'de ölümlerin yaklaşık yüzde 36'sı kardiyovasküler hastalıklar nedeniyle gerçekleşmektedir; bu oran 2020'de Türk Gıda Kodeksine getirilen kısıtlamalardan sonra bile artmıştır. DSÖ Avrupa Bölgesi verilerine göre Türkiye, 2022'de yetişkinlerde yüzde 33 ile obezite sıklığının en yüksek olduğu üçüncü; ergenlerde ise yüzde 11 ile en yüksek görüldüğü beşinci ülke konumundadır.

Ortaya çıkan bu tablo halk sağlığı açısından ciddi endişe yaratmakta; sağlıksız gıdaların tüketimine yönelik eğitimlerin ve denetimlerin niteliği, uygulanan cezaların caydırıcılığı ve kamuya açıklanan verilerin şeffaflığı konusunda ayrıntılı açıklamalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda;

34914

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

1. Son yirmi yılda Türkiye’de yetişkin, ergen ve çocuklarda obezite görülme sıklığı ve trendi nedir? Bu verilerin cinsiyet, yaş, il ve gelir gruplarına göre dağılımları nasıldır?
2. Son yirmi yılda Türkiye’de kalp-damar hastalıklarının ölümler içindeki payı ve trendi nedir? Bu verilerin cinsiyet, yaş, il ve gelir gruplarına göre dağılımları nasıldır?
3. Son yirmi yılda Türkiye’de tip 2 diyabet hastalığının ölümler içindeki payı ve trendi nedir? Bu verilerin cinsiyet, yaş, il ve gelir gruplarına göre dağılımları nasıldır?
4. Bakanlığınızın trans yağ tüketimi ile ölümler arasındaki ilişkiyi incelediği resmi bir çalışması var mıdır? Varsa, son on yılda trans yağ tüketimiyle ilişkilendirilen ölüm sayısı ve bu ölümlerin genel ölümler içindeki payı nedir? Bu verilerin cinsiyet, yaş, il ve gelir gruplarına göre dağılımları nasıldır?
5. Bakanlığınızın, üreticilerin ürünlerine ilâştirebileceği bir paket ön yüzü besin değeri etiketleme sistemi olan Nutri-Score’u veya trafik ışığı gibi basitleştirilmiş ön yüz besin etiketi uygulamalarının Türkiye’de zorunlu hâle getirilmesi konusunda bir çalışması var mıdır?